

Primeres Jornades sobre Canvi Climàtic a les Illes Balears
Palma, 25-26 Octubre 2018

Universitat
de les Illes Balears

Laboratori Interdisciplinari
sobre Canvi Climàtic

Canvi Global,

Peixos

i Pesqueries

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CIENCIA, INNOVACIÓN
Y UNIVERSIDADES

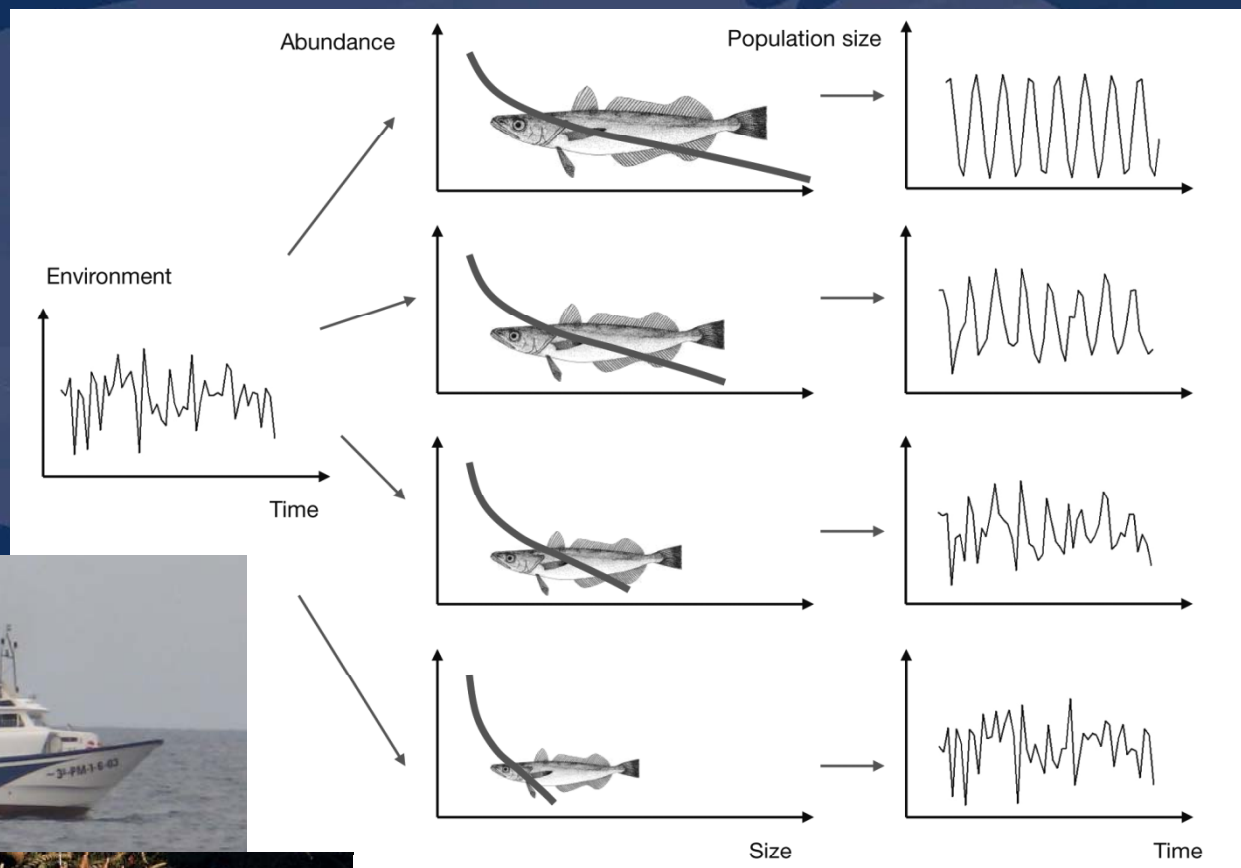

INSTITUTO
ESPAÑOL DE
OCEANOGRAFÍA

Enric Massutí

IEO - Centre Oceanogràfic de les Balears

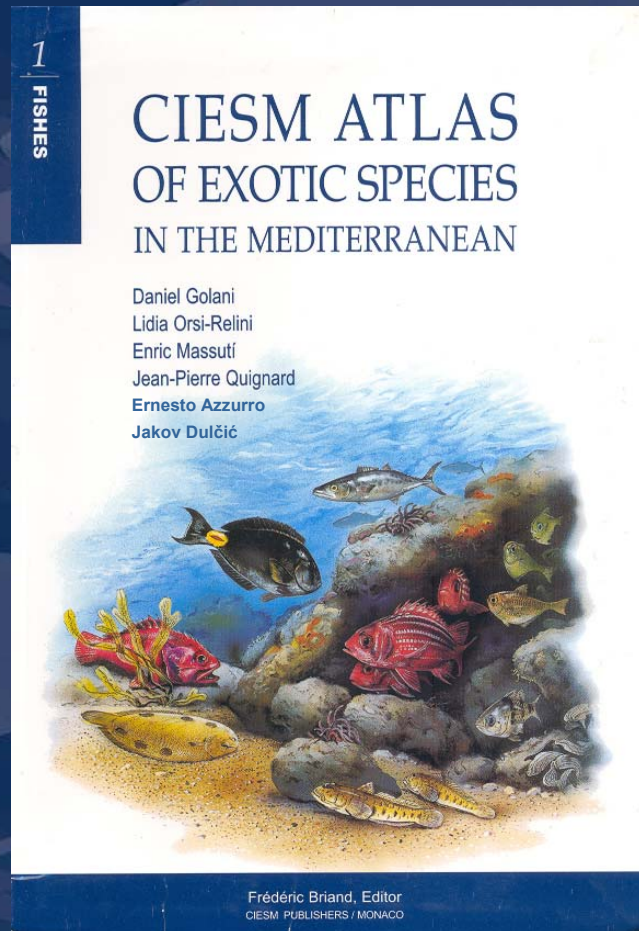
Efectes sinèrgics del clima i la pesca

Hidalgo *et al.* (2011)

Canvis de l'ictiofauna mediterrània

Any publicació: 2002

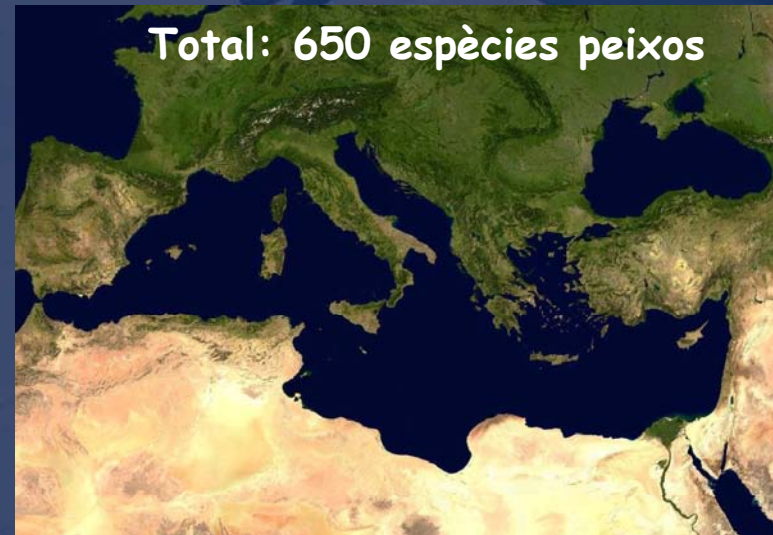

www.ciesm.org/atlas/

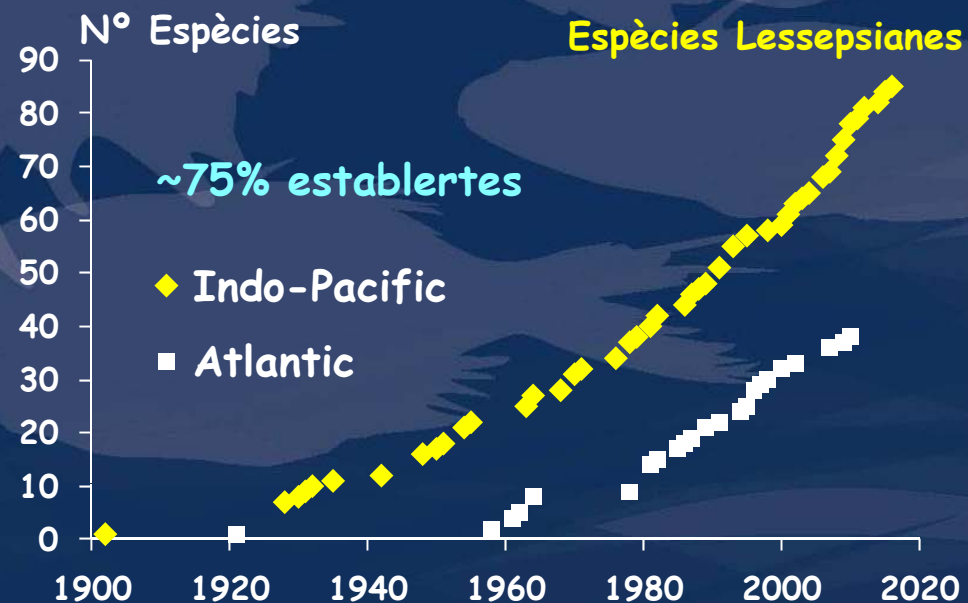
Gibraltar
(14 km, 320 m)

Total: 650 espècies peixos

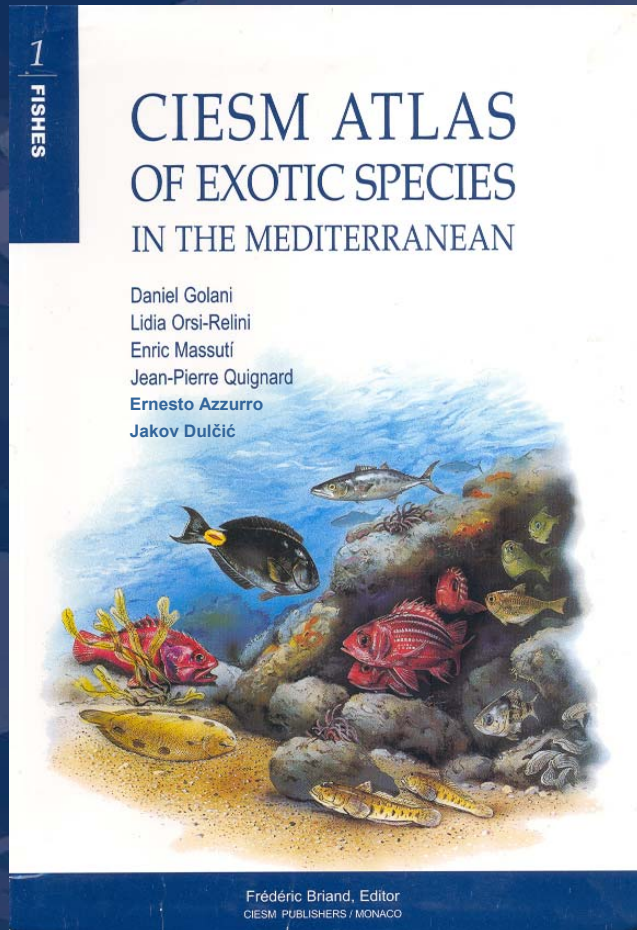

Suez
(1869)

Canvis de l'ictiofauna mediterrània

Any publicació: 2002

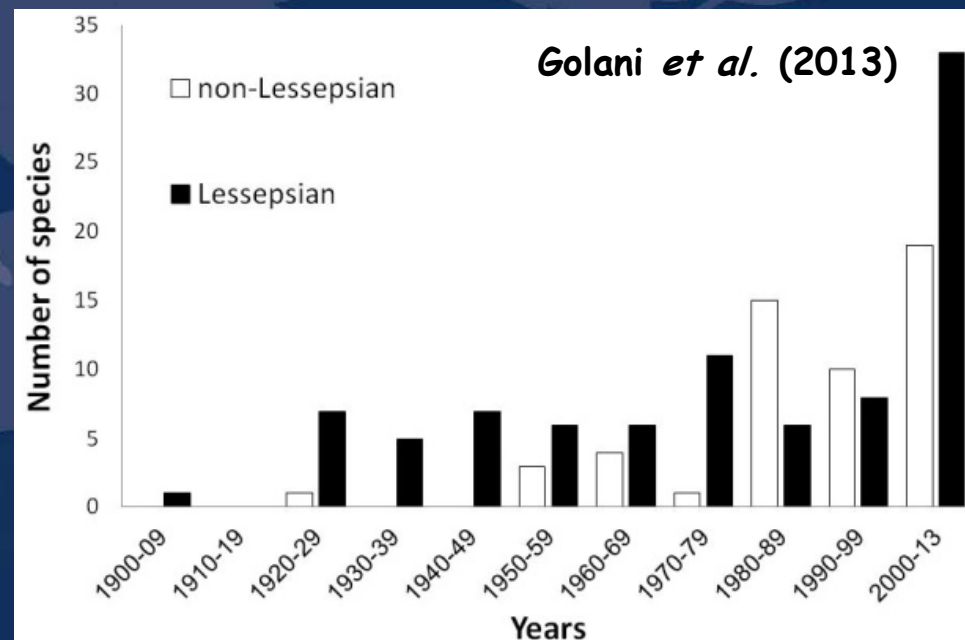
www.ciesm.org/atlas/

Gibraltar
(14 km, 320 m)

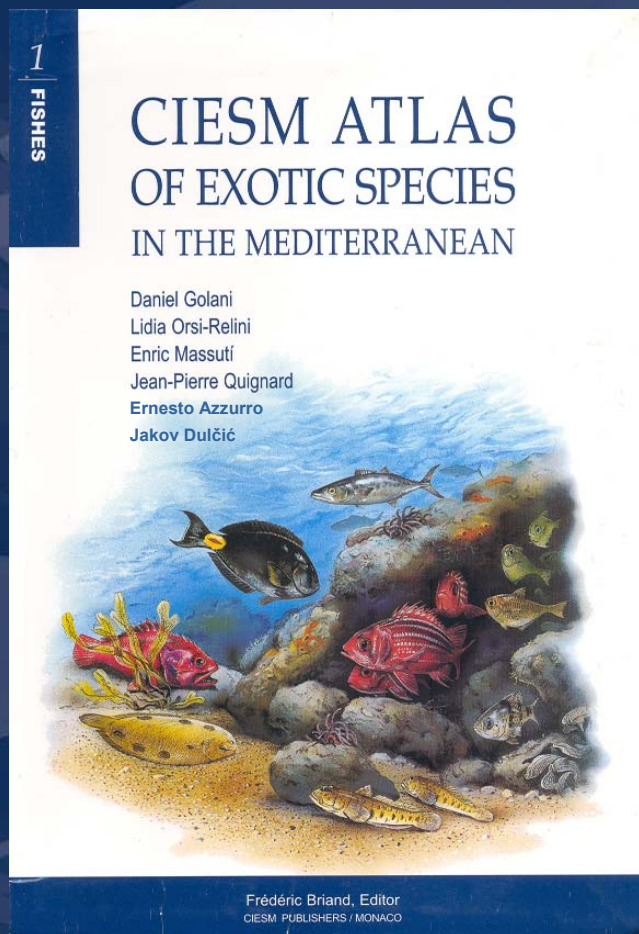
Total: 650 espècies peixos

Suez
(1869)

Canvis de l'ictiofauna mediterrània

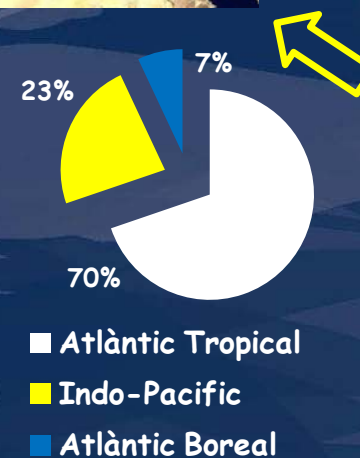
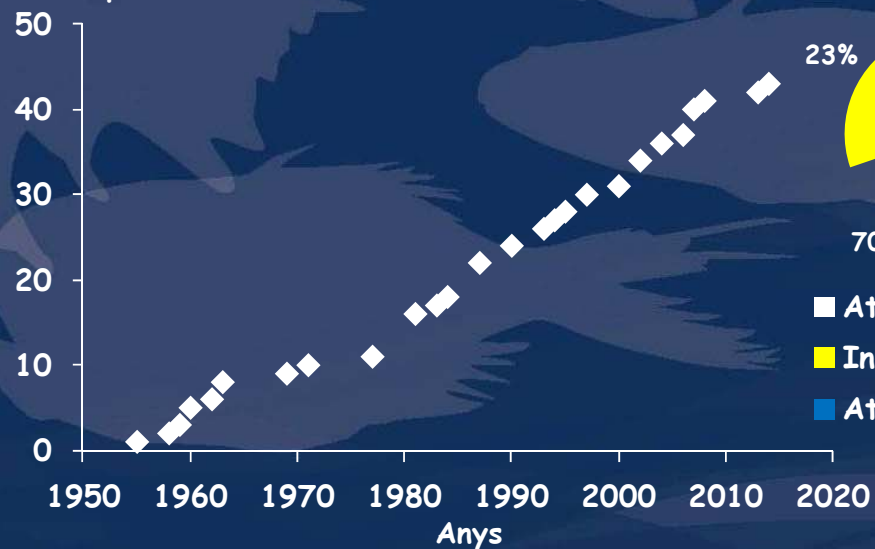
Any publicació: 2002

www.ciesm.org/atlas/

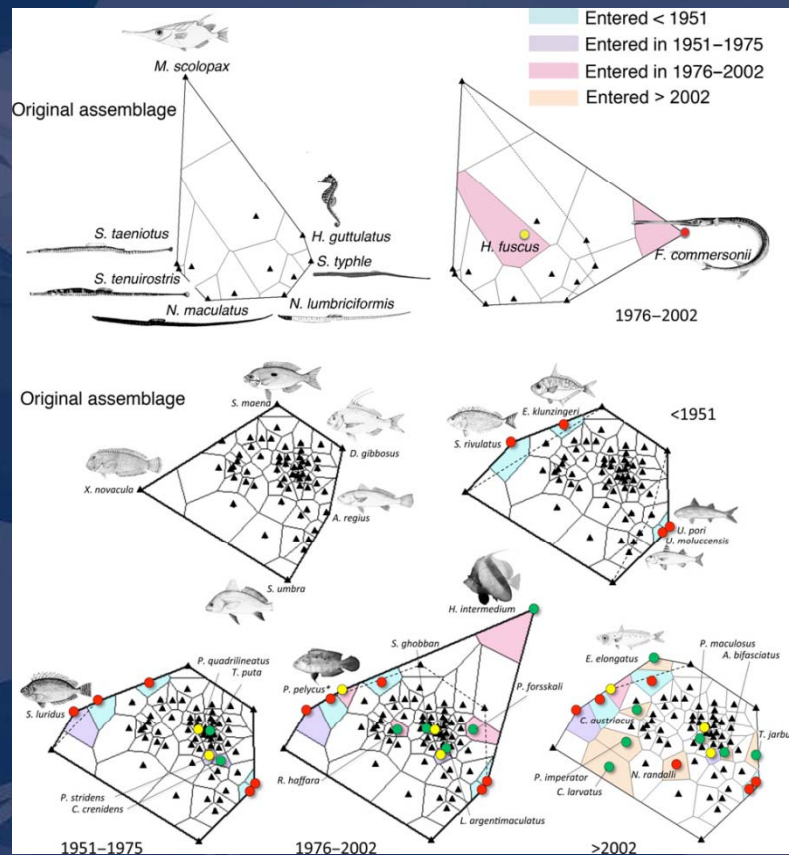

Nº Espècies

Tropicalització de l'ictiofauna mediterrània: **Efectes** **Espècies invasores**

Azzurro E. *et al.* (2014) External morphology explains the success of biological invasions. *Ecology Letters*, 17(11): 1455-1463.

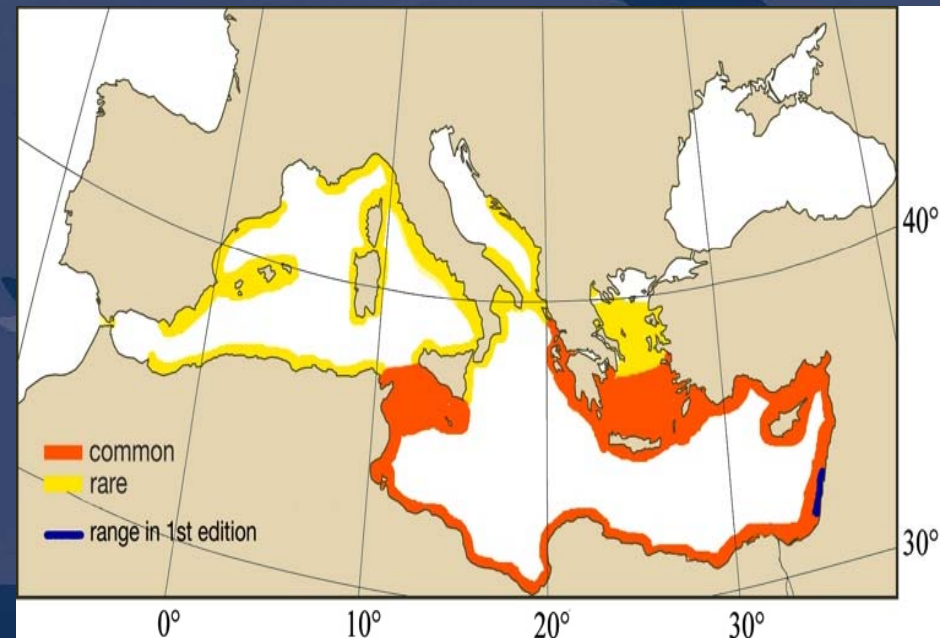
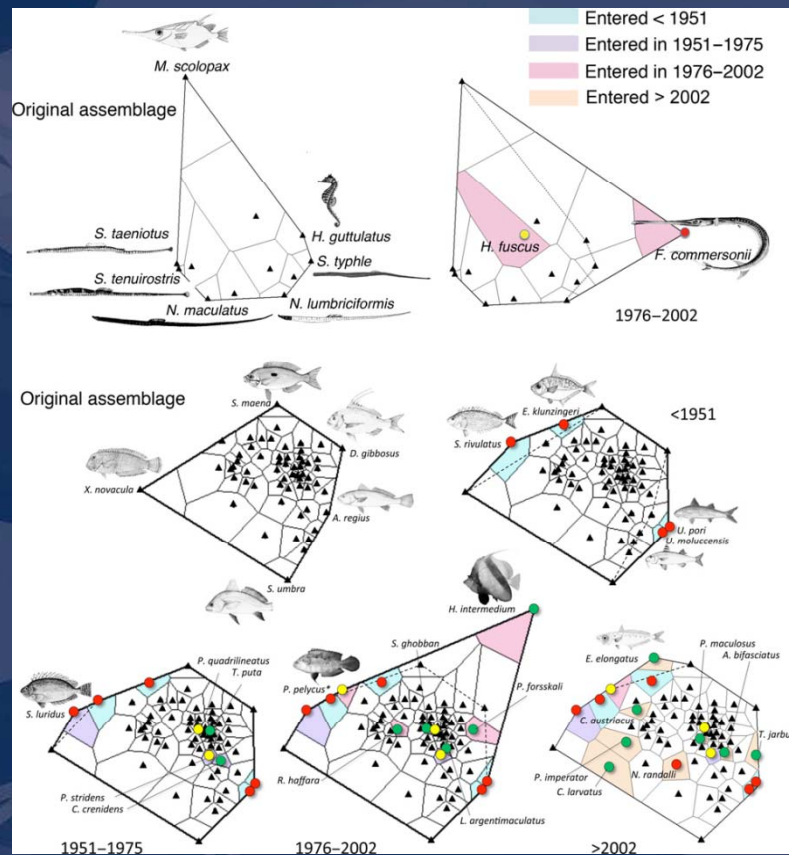

- ▲ Native species
- Non-indigenous species
 - Not established or rare
 - Occasional to common
 - Very abundant

Tropicalització de l'ictiofauna mediterrània: **Efectes** **Espècies invasores**

Azzurro E. *et al.* (2014) External morphology explains the success of biological invasions. *Ecology Letters*, 17(11): 1455-1463.

Tropicalització de l'ictiofauna mediterrània: **Efectes**

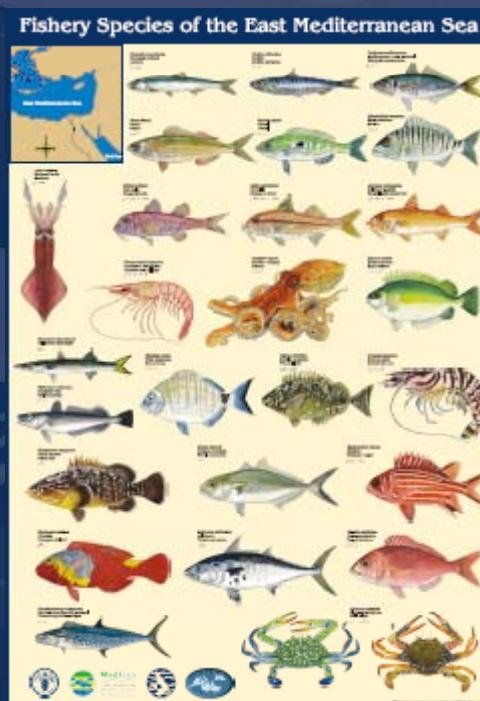

Mediterrani oriental

- Competència i desplaçament espècies natives
- Canvis estructura i funcionament comunitats (i ecosistemes)

Pesqueries

- ✓ De les 26 espècies, 8 són exòtiques i 18 natives

Upeneus mollucensis

Israel

- ✓ 50% peixos i 80% gambes capturades són lessepsianes
- ✓ *Upeneus mollucensis* representa 80% captures de moll

Líban

- ✓ 25 espècies capturades per flota d'arts menors són lessepsianes
- ✓ 37% captura

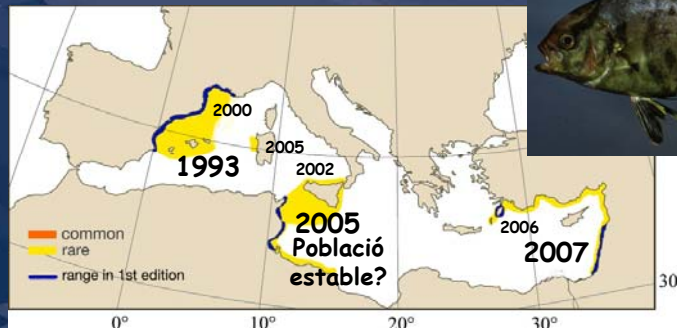
Tropicalització de l'ictiofauna mediterrània: Efectes

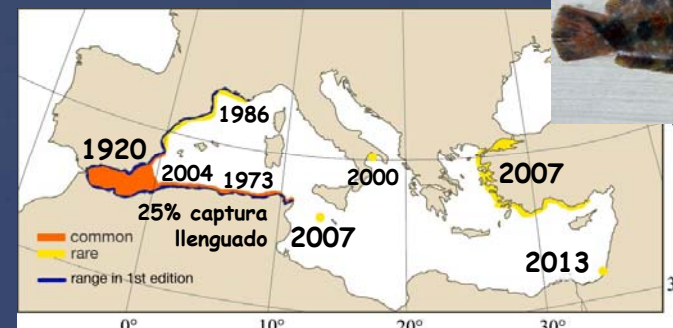
Mediterrani occidental

- No canvis comunitats, ni desplaçament espècies natives

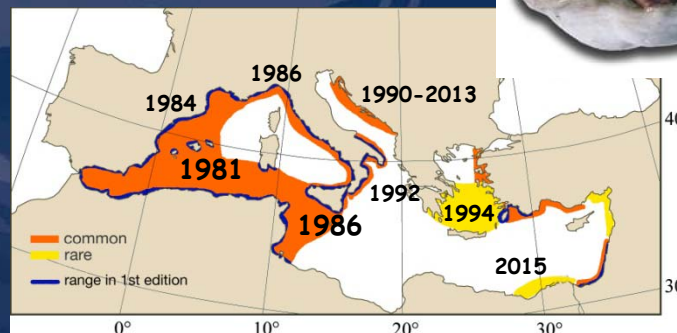
Seriola fasciata

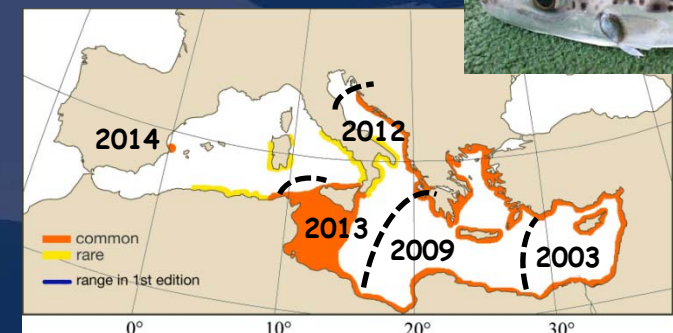
Solea senegalensis

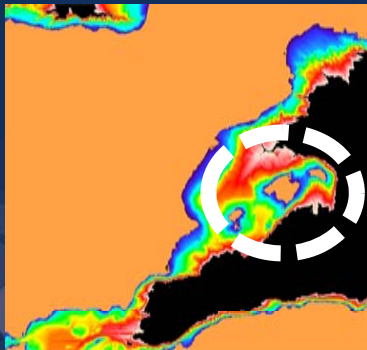
Sphoeroides pachygaster

Lagocephalus scleratus

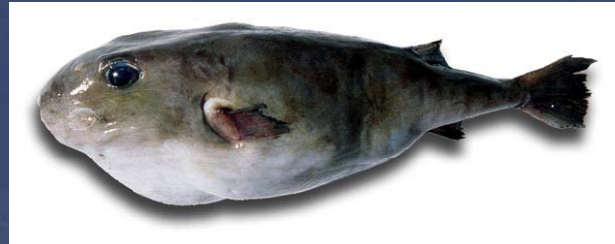

Tropicalització de l'ictiofauna mediterrània: Efectes

Illes Balears

Sphoeroides pachygaster

- Atlàntic tropical (6)
- Indo-Pacific (1)
- Atlàntic Nord (1)

Psenes pellucidus

Seriola fasciata

Trachyscorpia cristulata

Fistularia commersoni

Seriola rivoliana

Microchirus boscanion

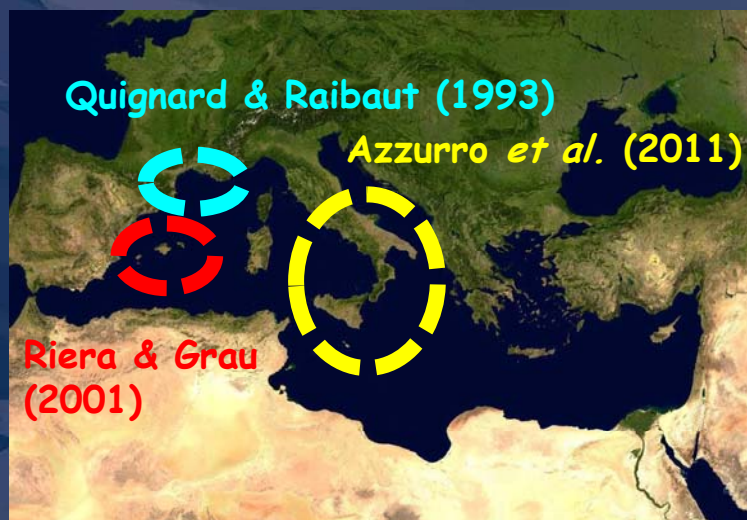
Gadus morhua

Canvis de l'ictiofauna mediterrània

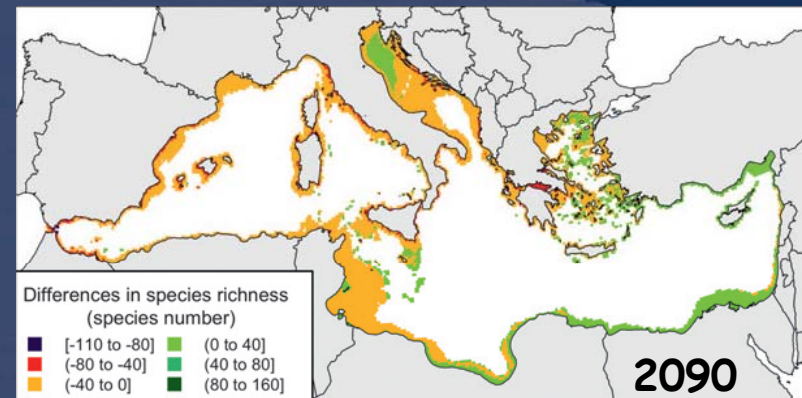
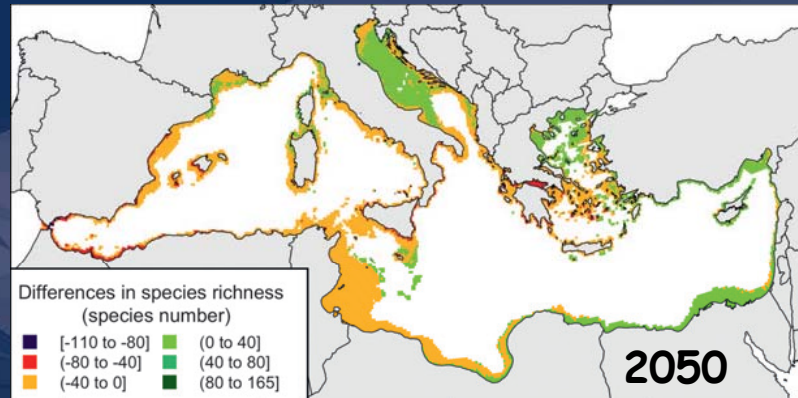
- Desaparició o rarefacció espècies boreals
- Aparició espècies meridionals, abans desconegudes
- Proliferació espècies termòfiles

MERIDIONALITZACIÓ

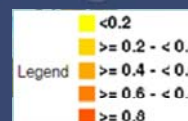
Canvis en l'ictiofauna mediterrània: Projeccions

Número espècies peixos (Albouy *et al.*, 2013: A2 IPCC scenario)

Lagocephalus scleratus (Coro *et al.*, 2018: A1B IPCC scenario)

Abast geogràfic actual

Abast geogràfic 2050

Parravicini *et al.* (2015): Prudència en l'ús de models per a pronosticar invasió d'espècies i la seva resposta al canvi ambiental, ja que poden subestimar la propagació potencial d'espècies invasores.

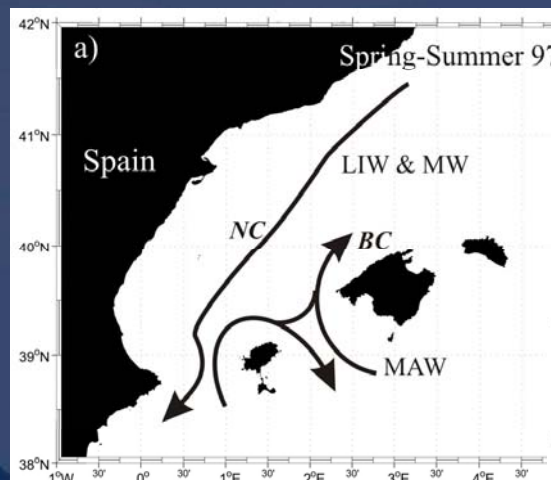
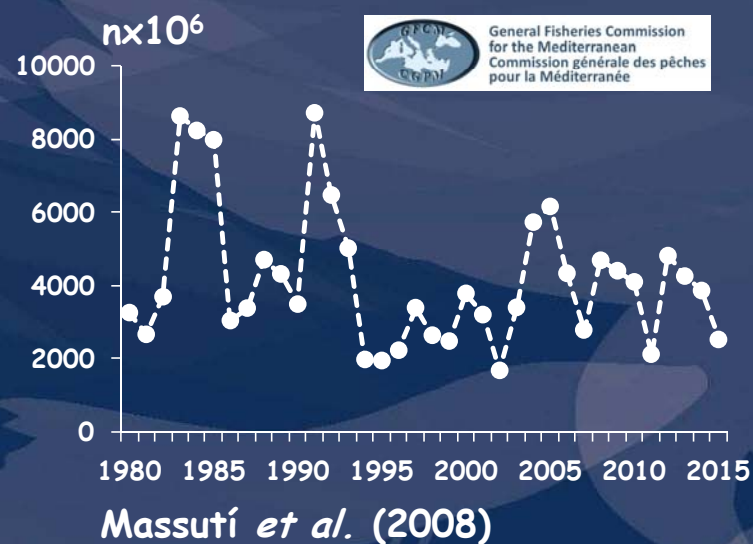
Canvi global i pesqueries a les Illes Balears

Pesca de ròssec

Reclutament lluç (*Merluccius merluccius*)

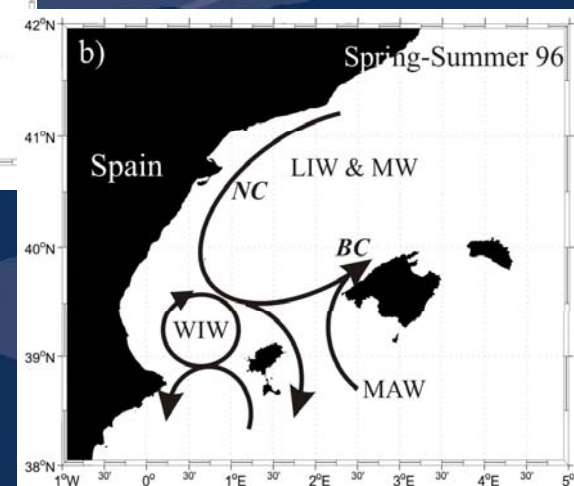

Després hivern "suau"

Monserrat *et al.* (2008)

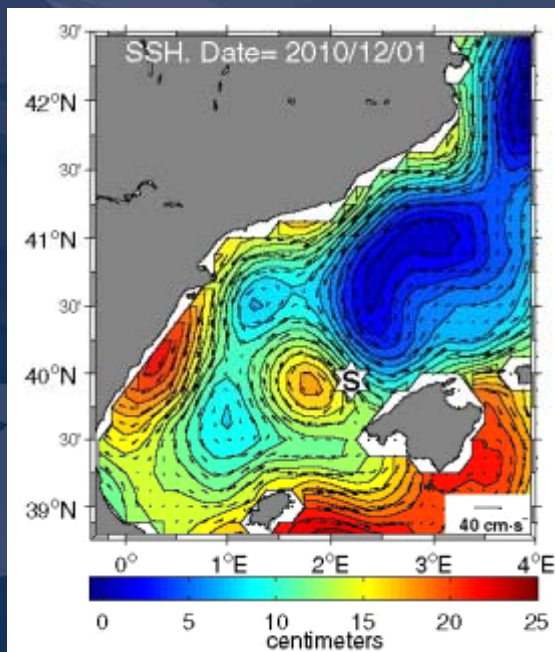
Després hivern fred

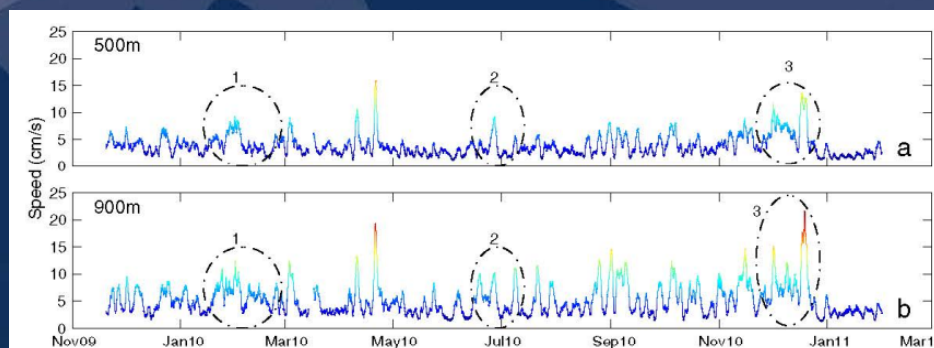
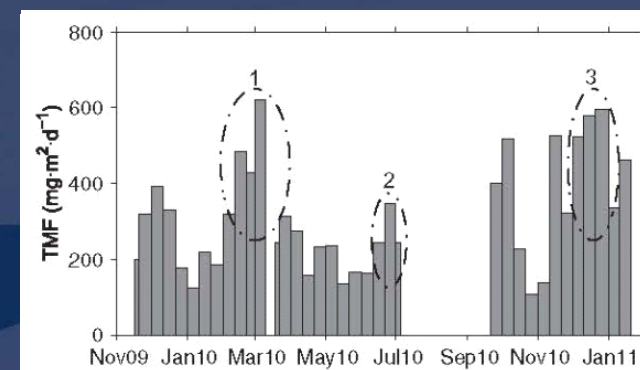
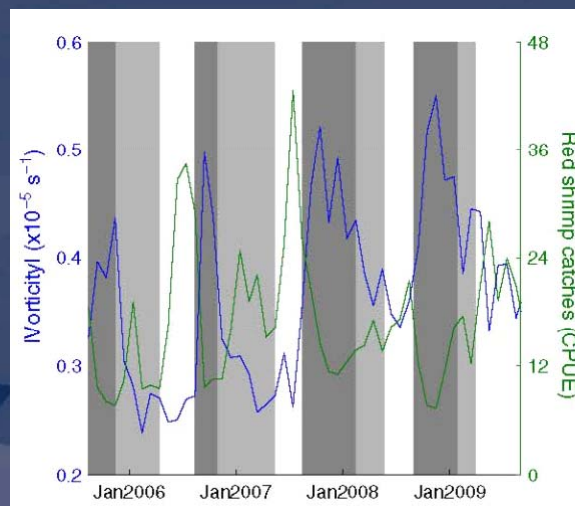
Canvi global i pesqueries a les Illes Balears

Pesca de ròssec

Capturabilitat gamba (*Aristeus antennatus*)

Amores et al. (2014)

Canvi global i pesqueries a les Illes Balears

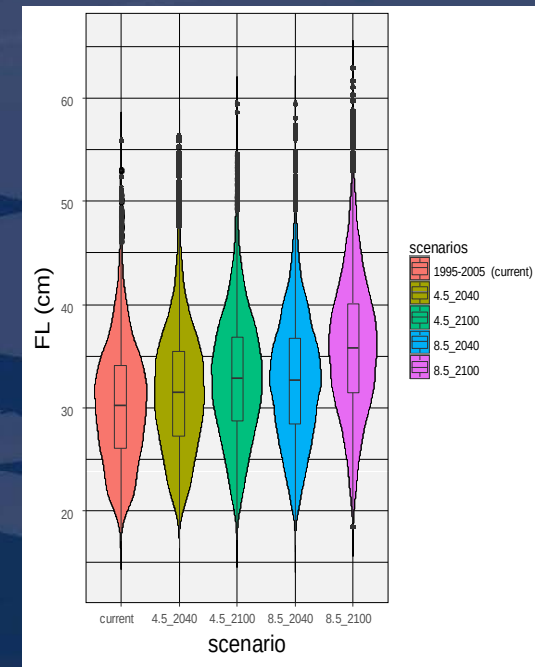
Pesca arts menors

Dinàmica poblacional llampuga (*Coryphaena hippurus*)

S'està modelant com pot afectar-li el canvi climàtic:

- ✓ Accelerant el creixement
- ✓ Ampliant l'àrea de posta
- ✓ Allargant l'època de posta

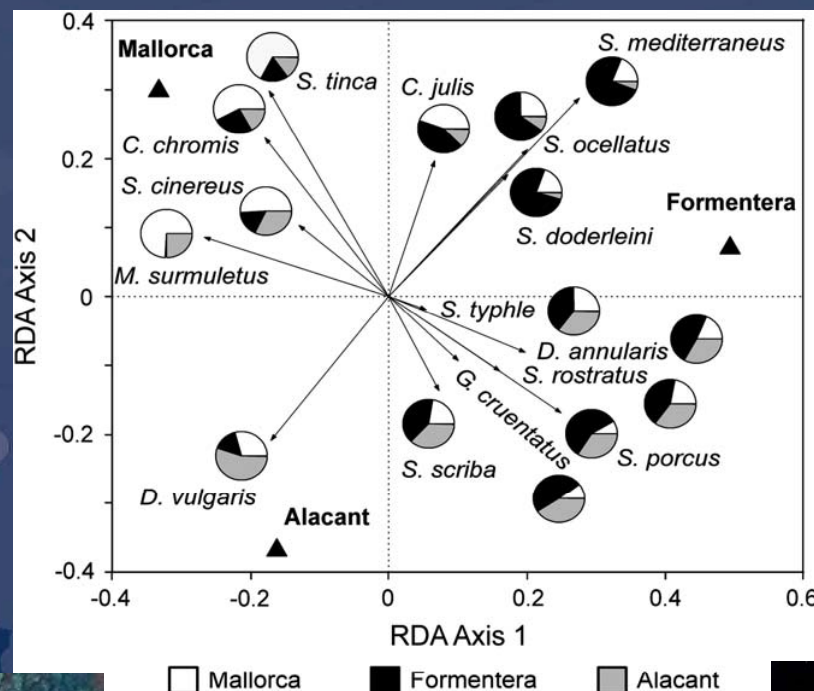

Moltó *et al.* (2017) i Ospina *et al.* (2017)

Canvi global i pesqueries a les Illes Balears

Pesca recreativa

Alguers de posidònia: vivens peixos

Coris julis

Moranta *et al.* (2006)

Serranus scriba

Diplodus annularis

Mitigació i adaptació al canvi climàtic

- Millorar la gestió de la pesca per corregir la sobre-pesca i augmentar la capacitat de resiliència dels recursos pesquers
- Millorar l'estat de conservació d'hàbitats i ecosistemes marins essencials per la sostenibilitat de les pesqueries

- ✓ Oportunitats de pesca?

- ✓ Noves espècies

- ✓ Mediterrani oriental

- ✓ Cranc blau Catalunya: Des de que es va trobar (2012), les captures han passat de ser testimonials a >15 tones (2017) (i amenaça)

- ✓ Major abundància d'altres

- ✓ Llampuga?

GRÀCIES

Xavier
Jansà

